

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2022/366,

3. märts 2022,

millega peatatakse osaliselt Euroopa Liidu ja Vanuatu Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu kohaldamine

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti a koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu ja Vanuatu Vabariigi vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping ⁽¹⁾ (edaspidi „leping“) allkirjastati 28. mail 2015 ning sõlmiti 12. veebruaril 2016 nõukogu otsusega (EL) 2016/272 ⁽²⁾. Leping hõlbustab Vanuatu kodanike reisimist liitu ja liidu kodanike reisimist Vanuatuale.
- (2) Leping põhineb lepinguosaliste ühisel soovil soodustada inimestevahelisi kontakte, hoogustada turismi ja elavdada äritegevust liidu ja Vanuatu vahel.
- (3) Lepingu artikli 8 lõike 4 kohaselt võib kumbki lepinguosaline lepingu kohaldamise täielikult või osaliselt peatada, eelkõige avaliku korra ja riigi julgeoleku kaitsmise huvides. Peatamise otsusest teatatakse teisele lepinguosalisele hiljemalt kaks kuud enne selle kavandatavat jõustumist. Kui lepingu kohaldamise peatamise põhjused on kõrvaldatud, teavitab lepingu kohaldamise peatanud lepinguosaline sellest viivitamata teist lepinguosalist ja lõpetab lepingu kohaldamise peatamise.
- (4) Vanuatu on võtnud kasutusele investoritele kodakondsuse andmise kavad, mille kaudu ta on andnud Vanuatu kodakondsuse teiste riikide kodanikele, kellel puudub varasem seos Vanuatuga, tehes enamiku taotluste puhul positiivse otsuse. Vanuatu passiameti 14. juunil 2021 esitatud teabe põhjal oli Vanuatu selliste kavade raames andnud 2021. aasta märtsini välja üle 10 500 passi, seejuures oli taotluste tagasilükkamise määr äärmiselt madal. See tekitab kahtlusi Vanuatu ametiasutuste tehtava julgeoleku- ja taustakontrolli usaldusväärsuse suhtes.
- (5) 2017. aasta oktoobris, 2019. aasta novembris, 2020. aasta juunis ja 2021. aasta märtsis toimunud kirjavahetuses väljendas komisjon tõsist muret ja hoiatas Vanuatu valitsust, et viisanõue võidakse taaskehtestada. Vanuatu esitatud selgitused ei ole olnud nende kahtluste kõrvaldamiseks piisavad.
- (6) Interpoli andmebaasides loetletud taotlejatele kodakondsuse andmine on vastuolus Vanuatu ametiasutuste varasemate kinnitustega julgeolekukontrolli kohta ning tekitab kahtlusi kavade julgeolekukontrolli menetluste usaldusväärsuses.

⁽¹⁾ ELT L 173, 3.7.2015, lk 48.

⁽²⁾ Nõukogu 12. veebruari 2016. aasta otsus (EL) 2016/272 Euroopa Liidu ja Vanuatu Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 52, 27.2.2016, lk 11).

- (7) Vanuatu kodakondsuse saanud edukate taotlejate hulka kuulub inimesi, kes on pärit mitmest sellisest riigist, kelle kodanikel peab liidu välispiiride ületamiseks olema viisa. Lisaks on komisjon väljendanud muret seoses füüsilist riigis viibimist või elukoha omamist käsitlevate nõuete puudumisega, kava raames taotluste menetlemise liiga lühikese ajaga ning sellega, et taotlejate päritoluriikidega või taotlejate peamise varasema elukohariigiga ei vahetata süstemaatiliselt teavet. Komisjon on jõudnud järeldusele, et Vanuatu investoritele kodakondsuse andmise kavade taotluste kontroll ei taga kõrgetasemelist turvalisust.
- (8) Lepingu kohaldamise peatamine peaks piirduma üksnes tavapassidega, mis on välja antud alates 25. maist 2015, mil Vanuatu investoritele kodakondsuse andmise kavade raames kodakondsuse saanute arv hakkas märkimisväärselt suurenema.
- (9) Seepärast tuleks lepingu kohaldamine peatada kõigi Vanuatu kodanike suhtes, kellele Vanuatu on alates 25. maist 2015 välja andnud tavapassi.
- (10) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ; ^(?) seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Vanuatu Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu kohaldamine peatatakse alates 4. maist 2022 nende Vanuatu kodanike suhtes, kellele Vanuatu on alates 25. maist 2015 välja andnud tavapassi.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja esitab liidu nimel lepingu artikli 8 lõikes 4 sätestatud teate.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 3. märts 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
G. DARMANIN

^(?) Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).